

ТЕСТ

по български език за чужденци
специалност дентална медицина

I ЧАСТ

I. В изреченията има пропусната част. Само един от посочените отговори е правилен. Отбележете го! – 20 точки

1. Моля те, донеси ми

- а) две химикалки, две моливи и две лепила.
- б) две химикалки, два моливи и две лепила.
- в) две химикалки, два молива и две лепила.
- г) две химикалки, два моливи и два лепила.

2. – Сестрата ще донесе ли снимката?

- Не,

- а) няма да донесе я.
- б) няма да я донесе.
- в) няма да донесе.
- г) не ще донесе я.

3. Отивам да дам лекарствата на баща си. Винаги аз давам.

- а) му / я
- б) тях / му
- в) ги / му
- г) му / ги

4. – Как разбра за промяната в програмата?

- Една приятелка вчера.

- а) дойде и ми каза
- б) беше дошла и ми каза
- в) идва и ми казва
- г) идваше и ми казваше

5. Влизам в залата и сядам до прозореца.

Като в залата, до прозореца.

- а) влезна / сядам
- б) вляза / седна
- в) вляза / сядам
- г) влизам / сядам

6. Всеки човек трябва да знае род и език.

- а) неговия
- б) своя
- в) своят
- г) неговият

7. на този метод на лечение е доста рисковано.

- а) Приложен
- б) Приложение
- в) Прилагане
- г) Прилагането

8. Тя не знаеше за срещата. Ако знаеше,?

- а) щяла ли да отиде
- б) ще отиде ли
- в) щеше ли да отиде
- г) щеше да отидеше ли

9. – Не познаваш ли тази колега?

- Не,

- а) този не познавам
- б) нея не я познавам
- в) той не го познавам
- г) него не го познавам

10. - Петров върна ли ти таблета?

- Не, още

- а) не ми я е върнал
- б) не ми ги е върнал
- в) не ми върнал го е
- г) не ми го е върнал

11. През ден очакваше информация.

- а) целия / някоя
- б) цял / някаква
- в) целия / някаква
- г) целият/ някоя

12. Иванови имат две деца. деца са добри студенти.

- а) Техните
- б) Тяхните
- в) Своите
- г) Техни

13. Той искаше да помогне на всеки, а не можеше да помогне на

- а) себе
- б) него си
- в) самия себе си
- г) самия си

14. – Да отида ли утре в лабораторията?

- Не,

- а) недей отивай
- б) недей отива
- в) недей отиваш
- г) недей отидеш

15. нов телевизор, но не зная какво да правя със стария.

- а) Бих да купил
- б) Щях купя
- в) Бил да купя
- г) Бих купил

16. Трудно се движа, защото гърбът, краката.

- а) ме боли / болят ме
- б) ми боли / болят ми
- в) ме боли / боли ме
- г) ми боли / боли ми

17. Двама от кандидатите за позицията имаха впечатляващо

- а) образување
- б) образование
- в) образование
- г) образуване

18. Очаквам от приятелите си добро отношение,имам аз към тях.

- а) такова / какво
- б) такова / каквото
- в) така / както
- г) такъво / каквото

19. Ако помоля, ще помогнете ли?

- а) го / ми
- б) ги / ми
- в) ви / ме
- г) ви / ми

20. Като видя дъжда навън, тя се зачуди дали..... обратно.

- а) да не се върне
- б) да се връща
- в) не се върне
- г) не се връща

II. Попълнете липсващите думи като изберете една от предложените за всяка позиция! – 15 т.

Според данни на СЗО зъбният кариес е най-широко разпространеното (1) _____ заболяване, което засяга всички възрасти. Появата на зъбен кариес (2) _____ от състоянието на зъбните структури, (3) _____ на микроорганизми, консумацията на храни, богати на захари, количеството и качеството на (4) _____ и др. В близо 90 % (5) _____ случаите (6) _____ за развитието на кариес е липсата на добра (7) _____ хигиена. Поради тази причина (8) _____ на устната кухина с четка и паста е (9) _____ още след пробива на първия млечен зъб.

Друг основен (10) _____ за (11) _____ на кариес е видът на консумираната храна. Честият прием на прости захари води до повишаване на нивата на киселинност в (12) _____ и до деминерализация на зъбния (13) _____. Консумацията на мляко и млечни продукти, богати на калций, (14) _____ здравината на зъбните структури.

Друг важен момент в превенцията на кариеса е флуорната (15) _____.

1. а) остро	2. а) произлиза	3. а) наличието
б) хронично	б) влияе	б) липсата
в) инфекциозно	в) зависи	в) появата
г) наследствено	г) въздейства	г) отсъствието

4. а) кръвта	5. а) на	6. а) начин
б) слюнката	б) в	б) обстоятелство
в) лигавицата	в) от	в) условие
г) водата	г) при	г) причина

7. а) зъбна	8. а) жабуренето	9. а) желателно
б) физическа	б) почистването	б) препоръчително
в) орална	в) дезинфекцията	в) пожелателно
г) телесна	г) лечението	г) задължително
10. а) причина	11. а) възникването	12. а) стомаха
б) фактор	б) преодоляването	б) кръвта
в) мотив	в) лечението	в) устната кухина
г) условие	г) откриването	г) хранопровода
13. а) дентин	14. а) предпазва	15. а) хигиена
б) емайл	б) задържа	б) профилактика
в) структура	в) понижава	в) грижа
г) венец	г) повишава	г) хигиена

III. Посочете синонима на подчертаната част! – 10 т.

1. Болките в различни части на тялото може да са предизвикани не само от физически травми, но и от емоционален дисбаланс и стрес.

- а) свързани
- б) получени
- в) причинени
- г) отразени

2. Недостигът на кератин влияе лошо на състоянието на косата и зъбите.

- а) липсата
- б) дефицитът
- в) отсъствието
- г) излишъкът

3. Ново изследване показва, че екстракт от ядливи водорасли е ефикасен за блокиране на причинителя на COVID – 19.

- а) разтвор
- б) тинктура
- в) концентрат
- г) извлек

4. Киноата единствена от зърнените култури съдържа целия спектър от незаменими аминокиселини, които са нужни на тялото ежедневно.

- а) необходими
- б) ненужни
- в) полезни
- г) непотребни

5. Бета-каротинът представлява червен пигмент, който се превръща във витамин А, когато се приема с храната.

- а) съединява
- б) отделя
- в) трансформира
- г) става

6. Ежедневният прием на 1000 мг калций, 1000 МЕ витамин D може да помогне за съхраняване на здравето на костите.

- а) възстановяване
- б) запазване
- в) изграждане
- г) повишаване

7. В плодовете и зеленчуците се съдържат множество вещества с благотворно въздействие върху човешкия организъм.

- а) влияние
- б) действие
- в) отношение
- г) приложение

8. Тревожността е познато състояние на всеки, но опасностите за здравето, които произтичат от него, не са добре известни.

- а) бедите
- б) неволите
- в) рисковете
- г) негативите

9. Масивната полипоза води до хронична обструкция на горните дихателни пътища.

- а) промяна
- б) пречка
- в) отпушване
- г) запушване

10. Дефектите в стомашната лигавица възникват вследствие на инфекция от конкретна бактерия.

- а) се появяват
- б) се проявяват
- в) се образуват
- г) стават

IV. Подчертайте излишната дума във всеки ред! - 5 точки

1. сила, силен, силоз, засилване, пресилен
2. влага, влажност, овлажняване, влагам, влажен
3. син, синева, синка, синче, синчец
4. корен, коренен, коремен, кореня се, кореняк
5. планина, планински, планинар, планиране, планинарски

V. Попълнете празните места с антоними на думите в скоби! – 10 т.

- Доказано е, че Омега-3 мастните киселини (увеличават)..... честотата на сърдечно-съдовите заболявания.
- Приемът на рибено масло (повишава) нивото на лошия холестерол.
- От изключително значение е (късното) диагностициране на болестта и правилното ѝ лечение.
- Какаото е суперхрана, която има много (вреди) за човешкото здраве.
- При псориазис деленето на клетките на (долния)..... слой на кожата (се забавя)
- (Влажните)..... очи са (рядко) срещано състояние, възникващо, когато слъзната секреция не осигурява адекватно овлажняване на очите.
- Правилната диета е способна значително да (влоши) състоянието на болните от остеопороза и да (ускори) развитието на болестта.

II ЧАСТ

1. Образувайте съгласувани словосъчетания от дадените в скоби несъгласувани. Членувайте там, където е необходимо! – 20 т.

Чаят е втората най-консумирана напитка в света след водата. Познат е на китайците 11 века пр. н. е. По време на династията Мин в Китай настъпва разцвет на (културата на чая) В резултат на много столетия селекция на най-добрите сортове (растения от чай) са създадени над хиляда вида чай, отличаващи се по вкус, аромат, състав и въздействия върху (организма на човека) Зеленият чай съставлява най-многочислената група. Той е отлично (средство за профилактика)..... срещу (проблеми на сърдечносъдовата система)..... като регулира (дейността на сърцето)..... . Способства за понижаване на (налягането на кръвта), нивото на холестерола и (мазнините в тялото) Той съдейства за съхраняване на (клетките на мозъка)

Черният чай действа ободряващо и успокояващо, повишава (тонуса на живота) , понижава нивото на холестерола и (захарта в кръвта) Ободряващото и стимулиращо (активност на мозъка) действие на чая се дължи на аминокиселината тианин и алкалоида кофеин. Тианинът повишава (активността на Т-клетките)..... , участваща в (защитата на имунитета) на организма. Множеството

антиоксиданти в чая забавят (абсорбцията на кофеина)....., което увеличава (ефекта на тонизиране)

Аналгетиците се използват за умерено до силно изразени болки от различен произход, като напр. (болки в мускулите), (болки след операция), (колики в бъбреците), (болки в зъбите)

2. Изберете подходящия глагол и попълнете празните места в текста, като го поставите в правилната форма! – 20 т.

защитавам, показвам, предотвратявам, притежавам /2/, успокоявам, мога да разреждам, имам, давам, регулирам, секретира се, извличам, подобрявам, стимулирам, действам, понижавам, способствам, съдържам, разширявам, увеличавам

Пчелната отрова е многокомпонентна смес от неорганични и органични вещества. Прясно отделената пчелна отрова е течност със светложълт цвят, характерна миризма и горчив вкус. от жилото на пчелата. Биологичното ѝ предназначение е да пчелата от нейните врагове. За фармацевтични и медицински цели секретът се от жилото чрез специални апарати.

..... най-малко 18 фармакологично активни съставки, които различни ензимни пептиди и амини. Направените научни проучвания, че пчелната отрова много полезни свойства и лечебни ефекти. Това основание да се смята, че тя е чудо на природата. Тя противовъзпалителни и обезболяващи свойства, съдържанието на холестерол в кръвта, за лечение на атеросклерозата. Много са ползите ѝ за сърдечно-съдовата система - дейността на сърцето, аритмията, съдовете, кръвното налягане, антианемично, количеството на хемоглобина, кръвта и образуването на тромби, микроциркулацията.

3. Образувайте нелични глаголни форми (причастия и отглаголни съществителни имена) от дадените в скоби глаголи. Членувайте там, където е необходимо! – 20 т.

Когато носът е (запушвам), (дишам) се превръща в предизвикателство. И независимо от причината – (възпалявам) на синусите, алергия, настинка или грип, (справям се) със (запушвам) може да ни накара да се почувстваме уморени и раздразнителни.

Назалните деконгестанти са сред най-често (избирам) и достъпни средства за (облекчавам) на (набъбвам) на носната

лигавица. С (прилагам) на тези назални спрейове се свиват кръвоносните съдове и тъканите и така се помага за (намалявам) производството на секрет. Но тяхното (действам) обикновено продължава няколко часа, след което лигавиците започват отново да се подуват.

Други опции са инхалации с пара или (използвам) на мазила с етерично масло от евкалипт, мента или друго растение. (Вдишвам)..... на пара може да е полезно за (разхлабвам) на засъхналите секрети. Спрейовете, (основавам)..... на етерични масла, са добра алтернатива. Евкалиптовото масло например е широко (използвам) като природно средство, (отпушвам) носа и (облекчавам) (дишам) (Доказвам) са неговите антимикробни свойства и че може да е от помощ при различни инфекции на горните дихателни пътища.

4. Съставете диалог между лекар и пациент. В изказването на лекаря използвайте форми за императив на дадените глаголи. – 10 т.

сядам, отпускам се, обяснявам (къде и каква е болката), отварям (устата), изплаквам (устата), изплювам, не се храня и не пия (вода и кафе 2 часа), спазвам (добра устна хигиена), идвам (отново след 5 дни)

5. Попълнете празните места в текста с подходящи местоимения. – 10 точки

Стефан се събуди през нощта от силна болка. Болеше зъб. Стана, отиде в банята и се погледна в огледалото. Не приличаше на – лявата буза беше силно подута. Едва дочака сутринта и се обади на най-добрия приятел, беше стоматолог. Опита се да обясни е проблемът, но каза да не губи време с обяснения, а веднага да отиде при Бързо излезе, взе такси и след 15 минути беше в кабинет. Докторът веднага откри проблема и облекчи болката Стефан беше много благодарен, но въпреки това предпочиташе да се срещат по-далече от стоматологичния кабинет.

6. Попълнете пропуснатите предлози в текста! – 10 точки

..... последните десетилетия, връзка откритието активните форми кислорода – свободните радикали, и тяхното разрушително действие човешкия организъм, значителна степен нарасна интересът веществата, т.нар. антиоксиданти, които са в състояние да инактивират тези опасни молекули. Оказва се, че хлорогеновата киселина има антиоксидантен потенциал, много по-висок този флавоноидите.

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
ЦЕНТЪР ЗА ОЦЕНЯВАНЕ В ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

ТЕСТ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И МЕДИЦИНСКА ТЕРМИНОЛОГИЯ НА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК ЗА
ДЕНТАЛНИ ЛЕКАРИ – ЧУЖДЕСТРАННИ ГРАЖДАНИ

2022 ГОДИНА

КЛЮЧ С ВЕРНИТЕ ОТГОВОРИ

Задача №	Верен отговор	точки
I ЧАСТ		
ЗАД. I		
1	В	1
2	Б	1
3	Г	1
4	А	1
5	В	1
6	Б	1
7	Г	1
8	В	1
9	Б	1
10	Г	1
11	В	1
12	А	1
13	В	1
14	Б	1
15	Г	1
16	А	1
17	В	1
18	Б	1
19	Г	1
20	А	1
ЗАД. II		
1	Б	1
2	В	1
3	А	1
4	Б	1
5	В	1
6	Г	1
7	В	1
8	Б	1
9	Г	1

10	Б	1
11	А	1
12	В	1
13	Б	1
14	Г	1
15	Б	1
ЗАД. III		
1	В	1
2	Б	1
3	Г	1
4	А	1
5	В	1
6	Б	1
7	А	1
8	В	1
9	Г	1
10	А	1
ЗАД. IV	1. силоз 2. влагам 3. синче 4. коремен 5. планиране	Общо 5 т. – по 1 т. за всеки верен отговор
ЗАД. V	Намаляват, понижава, ранното, ползи, горния, се ускорява, сухите, често, подобри, забави	Общо 10 т. – по 1 т. за всеки верен отговор
II ЧАСТ		
ЗАД. 1	Чаената култура, чаени растения, човешкия организъм, профилактично средство, сърдечно-съдови проблеми, сърдечната дейност, кръвното налягане, телесните мазнини, мозъчните клетки, жизнения тонус, кръвната захар, мозъчната активност, Т-клетъчната активност, имунната защита, кофеиновата абсорбция, тонизиращия ефект, мускулни болки, следоперативни болки, бъбречни колики, зъбни болки	Общо 20 т. – по 1 т. за всеки верен отговор
ЗАД. 2	Секретира се, защитава, извлича, притежава, съдържат, показват, има, дава, притежава, понижава, способства, стимулира, успокоява, разширява, регулира, действа, увеличава, може да разрежда, предотвратява, увеличава	Общо 20 т. – по 1 т. за всеки верен отговор
ЗАД. 3	Запушен, дишането, възпаление, справянето, запушването, избираните, облекчаване, набъбването, прилагането, намаляване, действие, използване, вдишването, разхлабване, основани, използвано, отпушващо, облекчаващо, дишането, доказани	Общо 20 т. – по 1 т. за всеки верен отговор

ЗАД. 4	(примерен диалог) Пациент: - Добър ден, докторе! Д-р Иванов: - Добър ден! От какво се оплаквате? Пациент: - От вчера ме боли един зъб. Д-р Иванов: - Седнете на стола! Отпуснете се и ми обяснете къде точно Ви боли и каква е болката? Пациент: - Боли ме горе вдясно. Болката е остра и силна. Д-р Иванов: - Отворете хубаво устата да видим какво е положението. Да, имате кариес. /след манипулацията/ Изплакнете добре устата и изплюйте! Не се хранете и не пийте вода и кафе поне два часа. Спазвайте добра устна хигиена! Елате отново след 5 дни! Пациент: - Благодаря Ви, докторе! Довиждане.	Общо 10 т. – по 1 т. за всеки верен отговор
ЗАД. 5	го, себе си, му, си, който, какъв, той, него, неговия, му	Общо 10 т. – по 1 т. за всеки верен отговор
ЗАД. 6	През, във, с, на, на, върху, в, към, от, на	Общо 10 т. – по 1 т. за всеки верен отговор
		Общо: от 150 т.